

seveda problematične, v orisu niso dokumentirane ob konkretnih delih in piscih. Od teh so omenjeni s krajšimi oznakami tile: Kovič, Menart, Zlobec, Vipotnik, Bor, Zajc, Strniša, Zidar in Koprivec. Kot se pri vseh podobnih mednarodnih informacijah o sodobni literaturi dogaja, je seveda tudi ta že nekoliko »out of date«, saj govori o reviji *Perspektive*, kot da še izhaja in zbira okoli sebe »nonkonformistične pisce, ki jih združuje kritičnost do družbe in hierarhičnih razmer v slovenskem kulturnem življenju«. Na koncu orisa je o zadnjem obdobju na splošno formulirana tale sodba: »Sodobna slovenska literatura iz poznih šestdesetih let je mračen in preroški socialnokritičen komentar o dobi. Težko je reči, do kod je ta literatura resničen odsev (a true reflection) socialistične družbe ali pa zasebna vizija avtorjev.«

Med prevajalci tekstov, ki naj na kratko predstavijo slovensko literaturo od Prešerna do danes, beremo imena: V. de Pinto, Anthony J. Klančar, Janko Lavrin, A. Lenarčič, I. Zorman, Zora Depolo, Svetozar Koljević, J. Gradišek, Rudolf Zrimc, Donald Davenport. Nikjer ni navedeno, kdaj in kako so nastali ti prevodi niti, ali gre za prvotise. Za nekatere je očitno, da so morali nastati predvsem prek srbohrvaških prevodov. Izbor je seveda kar se da omejen, zlasti za 19. stoletje. Iz Prešerna je objavljen Sonetni venec v celoti, sledi Levstikov Martin Krpan; Cankar je predstavljen s črtico Greh in s pesmijo *V bogatih kočijah se vozijo*, Ketteja predstavlja drugi sonet iz cikla *Slovo in pomotoma* še pesem *The Recollection*, ki ni drugega kot zadnje štiri kitice omenjene Cankarjeve pesmi; Župančič je v izboru s koncem *Dume* in s pesmijo *Telesa naša*, Prežihov Voranc z zgodbo *Kurjak*, Kosovel s pesmijo *Ecce homo*, Kosmač s celotno *Gosenico*, Vipotnik z dvema pesmima, Bor z drugo, deveto in dvanajsto pe-

smijo cikla *Šel je popotnik skozi atomski vek*, Zlobec s pesmijo *Otroške oči*, Zidar z eno svojih avtobiografskih zgodb; zadnji je Zajc s pesmima *Črni deček* in *Umirajoče drevo*. Izbor je torej zlasti z večjimi teksti še kar smotrni, deloma pa naključen in zato v celoti vendarle ne dovolj reprezentativen za posamezne avtorje, pa tudi ne za predstavitev bistvenih potez slovenskega literarnega sveta. Ob vsakem avtorju so še kratke biografske in bibliografske opombe.

Izdaja, o kateri velja reči, da ji je bil namen vsaj kar zadeva slovensko literaturo dober, izvedba pa slabša, je očitno namenjena različnim krogom bralstva — najprej navadnemu bralcu, še bolj pa študentom jugoslovanskih jezikov in literatur na ameriških univerzah, in ne nazadnje tudi potomcem izseljencev, ki se v tej obliki lahko prvič seznanijo z izročilom svoje narodne literature. Nedvomno bodo temu namenu še bolj ustregle nadaljnje izdaje, zlasti če bodo pripravljene v sodelovanju s književniki in strokovnjaki iz Slovenije oziroma Jugoslavije.

J. K.

GLEDALIŠKA GOSTOVANJA

Slovenske gledališke novitete že dolgo ne doživljajo več svojih krstnih uprizoritev samo na osrednjih — ljubljanskih odrih; vedno več je primerov, ko doživijo dela osrednjih slovenskih dramatikov premiere v različnih slovenskih gledaliških hišah. V njih se vrstijo tudi vsi pomembni slovenski režiserji, ki so včasih pripadali pretežno Ljubljani. Že ti dve dejstvi nedvomno narokujeta nujnost gledaliških gostovanj po Sloveniji in seveda tudi v Ljubljani, saj si avtor izvirnega dela in njegov režiser gotovo zaslužita, da sta predstavljena »prestolnemu mestu«. Pa še en vzrok je: čeprav nekateri ocenjevalci in poročevalci krstnih uprizoritev na

neljubljanskih odrih pogosto omenjajo v svojih člankih, da je bilo mogoče opaziti med občinstvom precej ljubljanskih obrazov, je to le delček ljubljanske publike. Večina si namreč ne more privoščiti obiska vsakokratne premiere zunaj mesta — izvzeti so, razumljivo, samo izrazito gledališki ljudje, ki morajo biti navzoči že zaradi poklicnih vzrokov. Novost, ki jo je uvedlo celjsko gledališče — namreč avtobus, ki vozi zainteresirane gledalce iz Ljubljane na celjske premiere — je pohvale vredna rešitev, toda še vedno ne bo povsem rešila problema, saj je le ena izmed potez v prizadevanju, kako približati predstave čimvečjemu krogu ljudi. Zato je upravičenost gledaliških gostovanj še vedno zelo velika, čeprav je potrebno hkrati poudariti, da pomenijo veliko obremenitev, za vse, ki so v njem soudeleženi.

No, ko do gostovanja načeloma že pride, nastanejo nove težave, uskladijev terminov. Poučen primer so zadnja gostovanja v Ljubljani, ki so si sledila v tako tesnem zaporedju, da nastaja vtis, kot bi hoteli nadomestiti vse redko posejane gostujoče predstave iz prve polovice sezone in tudi tiste, ki bi sodile v drugo polovico. Posebno poglavje je gostovanje mariborske Drame, ki je bilo

sestavljeno iz treh predstav, med katerimi zaslužita vso pozornost predvsem dve: Afera Primoža Kozaka in Ščuke pa ni Toneta Partljiča. Napovedano je bilo, da si ju lahko ogledamo v ponedeljek, 11. marca; prvo v ljubljanski Drami, drugo pa v mestnem gledališču — obe ob isti uri: 19.30. Pri vsem tem ni jasno, kdo je tako pametno določil termine. Kajti brali smo o ponovni uspešni postavitvi Afere, od ljubljanske uprizoritve je minilo več kot desetletje, skratka: treba jo je videti. Ampak: brali smo tudi o navalu publike na Partljičevo komedijo, zanima nas, kaj je v njej tako privlačnega, pa tudi sicer komedije pri nas ne obrodijo prepogosto — skratka: treba jo je videti. Toda kako naj človek obišče obe hkrati?

Zahvala gre menda Taliji, ki je razrešila gordijski voz, pred katerega je bil postavljen ljubljanski gledalec, s tem, da je poslala v del gostujočega ansambla bolezen. Tako je bila Kozakova Afera odpovedana in s pomirjenim srcem smo odšli gledat Partljiča, tolažeč se, da bodo Mariborčani prej ali slej morali priti v Ljubljano z Afero.

Boginjam hvala, ker skrbijo za gledalce bolj kot tisti, ki so za to postavljani.